

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra KIRKE-SPEJL

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter", i Grundtvig, N. F. S.: *N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter*, Gyldendalske Boghandel, 1904-1909, s. 99.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-grundtvig10val-shoot-idm139947087096976/facsimile.pdf> (tilgået 03. maj 2024)

Anvendt udgave: N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter

Kirke-Spejl

der føres et kristeligt Ord i dem, da de ellers kun er Bøvtastene paa de kristnes Kirkegaard, hvorom Herren vel har sagt, at naar hans Disipler skal forstumme, maa de raabe, men som dog kun raaber gjennem deres Munde, som give deres kristelige Oprindelse og Brug Vidnesbyrd, som skrevet staaer: *dejlige Ting ere talte deri.*

Denne Kirke-Historiens Egenskab som en Ord-Historie, baade først og sidst, er nu saa langt fra at gjøre den mindre levende og lærerig for den kristne Menighed, at det meget mere netop er denne Egenskab, der kan gjøre den til en levende og lærerig Efterretning om det kristelige Guds-Folk og Guds-Rige paa Jorden, da begge jo kun er aandelig og hjærtelig, ingenlunde enten øjensynlig eller haandgribelig, til Stede i denne Verden, men er her dog lige saa levende og virkelig, virksom og frugtbar til Stede, som det fri, levende Ord, der er Aandens og Hjærtelagets eneste kjendelige Udtryk, som skrevet staaer: som Aanden vil, saa aander han, og du hører hans Røst; og: af Hjærtets Overflod taler Munden; efter dit Ord skal du frikjendes, og efter dit Ord skal du dømmes.

Derfor skaber Ordet selv den Aandens og Hjærtets usynlige Verden midt i den synlige, som man har snakket saa meget om hen i Vejret; og dets Virkekreds er den anden Verden, som denne Verdens Børn indbilder sig at kunne undgaa ved at fornægte den, men føler dog godt, de er midt i, naar Ordet derom lyder frit og levende trindt omkring dem, og stræber derfor af al Magt at bringe det fri, levende Ord om den anden Verden til Tavshed, hvad jo vilde være latterligt, dersom Ordet om Aandens og Hjærtets Verden ej var en virkelig Aabenbarelse deraf, men, som denne Verden i klar Selv-Modsigelse paastaar, kun et tomt Mundsvejr.

At nu ogsaa den kristne Tros og Menigheds Historie efter Kristi og Apostlernes Vilje skal være en saadan Ordets Historie, det slutter vi ikke blot af deres faste Vidnesbyrd om »Ordet«, født af Aanden, som selv er Aand, og om Troen, som kommer af Guds-Ordets Hørelse og lever kun i den mundtlige Bekjendelse; men det er stillet os klart for Øjne i den Kirke-Historiens Begyndelse, som jo »Apostlernes Gjærningers Bog« aabenbar er; thi ligesom Evangeliet af Disipelen, som Herren elskede, ene drejer sig om Herrens Taler og de Tegn, der klarlig udsprang af hans Munds Ord, saaledes indskrænker jo Apostlernes Gjærninger sig til den apostoliske Forkyndelse af Kristi Evangelium og de udvortes Begivenheder til Fremme eller Hæmmelse af Be-

Kirke-Spejl

kjendelsen og Forkyndelsen, som dermed staar i uadskillelig Forbindelse; og paa denne apostoliske Kirke-Historie, som har Apostel-Brevene til sine oplysende Bilag, skal vi næste Gang fæste hele vor Opmærksomhed.

IV.

Det følger af sig selv, at da det ene er ved Troen og Daaben, at Kristendommen og den kristne Menighed levende forplantes, gjenfødes og fornyes, saa maa det ogsaa være med Troen og Daaben, at Kristendommen og den kristne Menighed først er kommen levende til Verden; og det har været almindeligt at betragte P i n s e - D a g e n med den Helligaands Udgydelse som Menighedens Fødselsdag; men vil man beholde denne Talebrug, som nok lader sig forsvare, da maa man dog derved ingenlunde glemme, hvad hidtil har været glemt: at Kristendommens levende Begyndelse og Menighedens egentlige Stiftelse ved Troen og Daaben maa være gaaet forud og udtrykkelig forudsættes, da Jesus Kristus ellers ikke selv blev Stifteren, blev Livs-Kilden, Lyset og Klippen, som han dog i alle Maader maa være, naar Kristendommen skal være Kristi egen Lærdom, og den kristne Menighed med rette skal bære Navn efter ham og vente Delagtighed i hans guddommelige Menneske-Liv. Skjønt vi derfor nok kan kalde den store Pinedag Menighedens Fødselsdag, fordi den først paa denne Dag ved de tre Tusendes Daab kom kjendelig til Verden, eller for Lyset i Verden, saa maa Livet dog forudsættes, ligesom ved ethvert Menneske-Barns Fødsel, der ikke kommer dødfødt men lyslevende til Verden; saa vi maa betragte Apostlerne og i det hele de hundrede og tyve, med Herrens Moder midt iblandt sig, som den rette Moder-Kirke eller som den kristne Menigheds Moder-Hjærte og Moder-Skjød, hvor det alt var skabt og levendegjort i Løn af Herren selv, før hans Himmelfart, hvad der faa Dage derefter skulde komme for Lyset med de glødende Tunger til at udtale Herrens Storværk og bygge den aandelige Hovedstad paa Bjærgget, som ikke kan skjules, alt som Herren selv havde sagt: hvad jeg hvisper i Kamrene, skal I udraabe paa Tagene.

Vei har de skriftkloge sædvanlig kaldt det i Tvivl, om A p o s t-